

Správa o činnosti SIS za rok 2017

Bratislava, máj 2018

---

1. Úvod

2. Plnenie úloh Strategického zamerania SIS

2.1 Bezpečnostná oblasť

- Boj proti organizovanému zločinu
- Boj proti terorizmu
- Kontrašpionážna ochrana
- Nelegálna migrácia
- Obchod s výrobkami obranného priemyslu, proliferácia a bezpečnosť jadrových zariadení a jadrových materiálov
- Extrémistická scéna
- Pseudoreligiózne zoskupenia
- Problematika sociálne vylúčených komunit
- Ochrana utajovaných skutočností a previerková činnosť pre externých žiadateľov
- Ochrana kyberpriestoru

2.2 Ekonomická oblasť

- Korupcia a klientelizmus
- Nehospodárne nakladanie s majetkom vo vlastníctve štátu a samosprávy
- Colné, daňové a finančné podvody
- Zahraničné hospodárske vzťahy SR

2.3 Zahraničnopolitická oblasť

- Ukrajina
- Ruská federácia
- Západný Balkán
- Krízové a konfliktové oblasti
- Zvýšená teroristická hrozba voči občanom SR v turistických destináciách
- Hybridné hrozby

3. Spolupráca so štátnymi orgánmi a plnenie informačnej povinnosti

- Spravodajská produkcia pre externých príjemcov

4. Stav, základné činnosti a kontrola SIS

4.1 Personálne zabezpečenie SIS

- Základné ukazovatele

4.2 Čerpanie rozpočtu SIS a stav materiálno-technického zabezpečenia

- Čerpanie rozpočtu
- Materiálno-technické zabezpečenie

4.3 Informačno-technické prostriedky (ITP) a telekomunikačné tajomstvo

4.4 Spolupráca SIS so spravodajskými službami iných štátov

4.5 Legislatíva a kontrola

- Legislatívna činnosť
- Kontrolná činnosť
- Štátny odborný dozor

5. Správa o činnosti Národného bezpečnostného analytického centra

6. Záver

* * *

1. Úvod

Táto správa informuje o stave plnenia úloh, vykonaných činnostiach a o dosiahnutých výsledkoch pôsobenia SIS v roku 2017. Dokument zároveň obsahuje správu o činnosti Národného bezpečnostného analytického centra (NBAC) v roku 2017 v súlade s jeho štatútom.

SIS je garantom spravodajskej ochrany štátu v bezpečnostnom systéme Slovenskej republiky (SR). Pri predchádzaní a eliminovaní bezpečnostných rizík a hrozieb v spoločnom priestore, v ktorom sa spolu s členskými štátmi Európskej únie (EÚ) a Severoatlantickej aliancie (NATO) nachádza aj SR, ako aj pri ochrane bezpečnosti medzinárodného spoločenstva SIS aktívne spolupracuje s partnerskými spravodajskými službami a medzinárodnými organizáciami.

SIS plnením svojich úloh v spravodajskej oblasti v hodnotenom období pozitívne prispievala k spravodajskej ochrane ústavného zriadenia a vnútorného poriadku SR, k zaisteniu bezpečnosti štátu a k ochrane a presadzovaniu zahraničnopolitických a ekonomických záujmov SR.

2. Plnenie úloh Strategického zamerania SIS

2.1 Bezpečnostná oblasť

Boj proti organizovanému zločinu

Spravodajské zameranie SIS v oblasti odhaľovania aktivít organizovaného zločinu sa sústreďuje najmä na ekonomickú trestnú činnosť a na zahraničné organizované skupiny zasahujúce svojimi aktivitami Slovenskú republiku.

V rámci monitorovania a odhaľovania ekonomickej trestnej činnosti bola venovaná pozornosť podvodom s daňou z pridanej hodnoty (DPH) a so spotrebnými daňami, t. j. podvodom s liehom, tabakovými výrobkami a minerálnymi olejmi.

Tieto podvody v najväčšom rozsahu páchajú medzinárodné siete podvodníkov s navzájom prepojenými a spolupracujúcimi obchodnými spoločnosťami, ktorí pôsobia na území viacerých štátov, čo sťažuje odhaľovanie a dokazovanie ich trestnej činnosti. Z uvedených dôvodov sa preto v oblasti medzinárodnej ekonomickej kriminality zintenzívnila spolupráca SIS so zahraničnými spravodajskými službami.

V rámci monitorovania násilnej trestnej činnosti SIS získavala poznatky o páchatel'och a objednávateľ'och vražd, o vydieraní, o vyberaní výpalného od podnikateľ'ov, organizovaní prostitúcie, kupliarstva, úkrytoch policajne hľadaných členov organizovaného zločinu a o ďalších nelegálnych aktivitách.

Boli získavané aj informácie o viacerých prípadoch nedovoleného ozbrojovania, výroby a distribúcie drog, distribúcií nelegálnych a neregistrovaných liekov, úžere, poisťovacích podvodoch a podobne.

SIS pokračovala v monitorovaní nadnárodných zločineckých skupín so zázemím v juhovýchodnej, južnej a východnej Európe, ktoré sa venujú predovšetkým obchodom s drogami a ktorých aktivity zasahujú aj územie SR. Slovensko pre tieto zločinecké skupiny nie je cieľovou krajinou distribúcie ich drog, ale len tranzitným územím drogových ciest do krajín západnej Európy. SIS zaregistrovala pomerne nový jav, keď veľké množstvá drog boli pašované cez hranice prostredníctvom slovenských firiem založených len na tento účel.

Prírodné drogy distribuované v SR boli čoraz častejšie nahrádzané syntetickými, ktoré sú dostupnejšie a lacnejšie.

V oblasti organizovaného zločinu v pohraničných oblastiach východného Slovenska SIS zaznamenala nelegálne aktivity súvisiace hlavne s obchodovaním s falošnými dokladmi a bankovkami, pašovaním cigariet, prevádzacstvom a obchodovaním so zbraňami.

V posledných rokoch došlo k postupnej eliminácii najvýznamnejších domácich skupín organizovaného zločinu, preto sa väčšia spravodajská pozornosť venovala cudzojazyčným organizovaným skupinám, ktoré by mohli získať na Slovensku väčší vplyv, resp. ktoré by sa tu usilovali nahradiť donedávna dominantné domáce zločinecké skupiny a vytvárať si tak zázemie pre svoje pôsobenie v ďalších štátoch EÚ.

Jedným zo spôsobov etablovania sa členov zahraničných zločineckých skupín na Slovensku sú ich legálne podnikateľské aktivity, prípadne fiktívne zamestnávanie sa v už existujúcich spoločnostiach. Rastúcim problémom bola stúpajúca kriminalita cudzincov v SR.

Boj proti terorizmu

Z pohľadu teroristických hrozieb hodnotí SIS bezpečnostnú situáciu v SR v roku 2017 ako stabilnú, bez zásadných zmien v porovnaní s rokom 2016. SIS nezaznamenala spravodajské poznatky, ktoré by viedli k reálnej teroristickej hrozbe na území SR, alebo proti jej záujmom v zahraničí. Potenciál teroristickej hrozby voči SR mal mierne vzostupnú tendenciu predovšetkým v dôsledku nárastu počtu úspešne dokonaných i zmarených teroristických útokov a individuálnych násilných incidentov, ktorým čelili niektoré európske štáty v uplynulom roku najmä zo strany prívržencov džihádu.

Najväčšiu hrozbu pre členské krajiny EÚ naďalej predstavovala džihádistská organizácia Daesh (tzv. Islamský štát), navrátilci z oblasti Sýria/Irak, prívrženci Daesh alebo ideologicky spriaznené či inak motivované osoby pôsobiace v Európe, ochotné realizovať útoky v jej mene, inšpirované hlavne jej mediálnou propagandou a početnými výzvami k teroristickým útokom.

SIS v tejto súvislosti informovala externých príjemcov o realizovaných teroristických útokoch a možných teroristických rizikách vyplývajúcich z mediálnej propagandy džihádistickej organizácie Daesh vrátane nových možných spôsobov realizácie útokov.

Po sérii úspešne realizovaných aj zmarených teroristických incidentov na území Európy (napr. Veľká Británia, Francúzsko, Nemecko, Španielsko, Fínsko), osobitne však v súvislosti s

útokom v Španielsku 17. – 18. 8. 2017, SIS analyzovala bezpečnostnú situáciu v Európe a riziká vyplývajúce pre SR.

SIS prioritne zamerala spravodajskú pozornosť na vyhodnocovanie teroristických rizík v Európe v súvislosti s dianím v Sýrii a Iraku, možným preberaním modus operandi používaných v tejto oblasti aj v Európe, úpadkom Daesh a možným návratom zahraničných teroristických bojovníkov do Európy. V tejto súvislosti SIS informovala externých príjemcov o zahraničných teroristických bojovníkoch v zónach džihádu s prepojením na SR.

SIS poukázala na prudký nárast a zintenzívnenie procesu radikalizácie a samoradikalizácie moslimov druhej a tretej generácie a konvertitov v Európe na islamskú vieru v ostatných dvoch rokoch. V tejto súvislosti poskytla externým príjemcom analýzu psychologického profilu potenciálneho individuálneho útočníka z prostredia zraniteľných skupín frustrovaných mladých moslimov narodených v Európe.

Medzinárodná spolupráca SIS v problematike boja s teroristickou hrozbou

V rámci boja proti terorizmu SIS intenzívne spolupracuje s inými spravodajskými službami. V súčasnom svete vysokej mobility a aktivít vo virtuálnej realite nie sú totiž hranice štátov prekážkou šírenia radikálnych myšlienok, ani samotného pohybu osôb ochotných spáchať teroristický útok. SIS so zahraničnými partnerskými spravodajskými službami a slovenskými bezpečnostnými zložkami realizovala viaceré úspešné špeciálne operácie, ktoré prispeli k odkrytiu nebezpečných javov a činnosti osôb v oblasti terorizmu. Spravodajské informácie sú získavané predovšetkým s cieľom včasnej identifikácie hrozby radikalizácie skupín a jednotlivcov s priamymi väzbami na Slovensko.

SIS v rámci medzinárodnej spolupráce v boji s terorizmom aktívne pôsobila v rámci pracovnej skupiny spravodajských služieb EÚ, Švajčiarska a Nórska, a to nie len v oblasti expertnej výmeny analytických hodnotení, ale od 1. 1. 2017 už aj na spoločnej fyzickej operatívnej platforme, zriadenej s cieľom zdieľať spravodajské poznatky o hrozbách terorizmu na území EÚ v reálnom čase.

Kontrašpionážna ochrana

Slovenská republika ako člen strategických medzinárodných zoskupení je cieľom aktivít cudzích spravodajských služieb namierených nielen proti záujmom SR, ale aj proti záujmom a politikám nadnárodných aliancií, ktorých sme členmi. K nárastu špionážnych aktivít voči Slovenskej republike došlo najmä po vstupe našej krajiny do NATO, Európskej únie a schengenského priestoru. SIS ich v oblasti spravodajskej bezpečnosti, tak ako jej to ukladajú slovenské právne predpisy, odhaľuje, identifikuje a rozpracováva.

Aktivity cudzích spravodajských služieb namierené proti záujmom Slovenskej republiky a jej spojencom sú vykonávané nielen na našom území, ale v rovnakej miere aj v zahraničí, napr. v tzv. rizikových teritóriách, kde sú slovenskí občania objektom záujmu domácich spravodajských služieb. Kľúčovú úlohu v zabezpečovaní ochrany voči aktivitám cudzích spravodajských služieb v zahraničí zohráva spolupráca s partnerskými službami. Táto

spolupráca predstavuje široké spektrum aktivít, od výmeny informácií až po realizáciu spoločných projektov.

Okrem klasického spôsobu špionáže formou vyťažovania ľudských zdrojov získavajú cudzie spravodajské služby informácie prostredníctvom monitoringu otvorených zdrojov (napríklad médiá, internet). Častým nástrojom sú aj útoky v kyberpriestore, najčastejšie prostredníctvom pokusov o infikovanie systémov škodlivým kódom.

V roku 2017 pokračovala snaha niektorých zahraničných spravodajských služieb o infiltráciu do ústredných orgánov štátnej správy a bezpečnostných zložiek a aktivity súvisiace s ovplyvňovaním verejnej mienky. Pretrvával zvýšený záujem o aktivity v ekonomickej oblasti (najmä o oblasť energetiky), vo vedeckej a vojenskej oblasti, ako aj v oblasti informačných technológií a priemyselnej špionáže.

SIS v rámci posilnenia prevencie v oblasti kontrašpionážnej ochrany od roku 2013 realizuje program Bezpečnostné povedomie. Program bol primárne vytvorený so zámerom prispieť k zvýšeniu bezpečnostného povedomia zamestnancov vybraných štátnych inštitúcií predovšetkým v oblasti kontrašpionážnej ochrany a digitálnej bezpečnosti. Zo strany SIS sú v rámci programu Bezpečnostné povedomie poskytované predovšetkým základné informácie o spôsobe práce cudzích spravodajských služieb, ich záujmových oblastiach a cieľoch ich pôsobenia, praktické poznatky o informačno-technickej bezpečnosti vrátane odporúčaných spôsobov zabezpečenia mobilných telekomunikačných a počítačových zariadení. V roku 2017 absolvovalo školenia v jeho rámci celkovo viac ako 200 zamestnancov ministerstiev a iných štátnych inštitúcií SR.

Nelegálna migrácia

V roku 2017 SIS monitorovala vývoj situácie na hlavných migračných trasách smerujúcich do EÚ, kde pokračoval trend poklesu počtu nelegálnych migrantov a utečencov. Najsilnejší tlak nelegálnych migrantov a utečencov bol v roku 2017 zaznamenaný na centrálnej stredomorskej migračnej trase vedúcej z Líbye do Talianska, ktorá je hlavnou trasou vstupu nelegálnych migrantov do EÚ. Spolupôsobením viacerých faktorov, najmä však intenzívnejšej a efektívnejšej intervencii líbyjskej pobrežnej strážnej podporovanej EÚ v boji proti nelegálnej migrácii, došlo v druhej polovici roka 2017 k výraznému poklesu počtu prichádzajúcich migrantov a utečencov na uvedenej trase.

Vzrástol záujem o využívanie západnej stredomorskej migračnej trasy vedúcej z Afriky do Španielska. Východná pevninská migračná trasa smerujúca aj na územie SR z Ukrajiny bola v porovnaní s ostatnými uvedenými trasami naďalej zo strany nelegálnych migrantov využívaná len v minimálnej miere.

SR bola v sledovanom období z pohľadu nelegálnych migrantov prichádzajúcich do EÚ naďalej tranzitnou krajinou.

V poslednom období je v rámci priestoru EÚ prítomný veľmi nebezpečný fenomén pohybu zahraničných bojovníkov smerujúcich z regiónov medzinárodného džihádu. SIS preto v tomto

kontexte venuje spravodajskú pozornosť aj problematike nelegálnej migrácie, ktorá mala v nedávnej minulosti bezprostredný súvis s viacerými uskutočnenými teroristickými útokmi v Európe.

V roku 2017 SIS spolupracovala s Národnou jednotkou boja proti nelegálnej migrácii Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru v rámci získavania a poskytovania informácií súvisiacich s nárastom počtu prípadov, v ktorých boli použité sofistikované postupy pri legalizácii pobytov cudzích štátnych príslušníkov na území SR.

Obchod s výrobkami obranného priemyslu, proliferácia a bezpečnosť jadrových zariadení a jadrových materiálov

Slovenská informačná služba v roku 2017 naďalej pokračovala v získavaní, analyzovaní a odstupovaní informácií z oblasti obchodov s výrobkami obranného priemyslu (VOP), strelnými zbraňami a strelivom, proliferácie tovarov dvojakého použitia a s inými nebezpečnými materiálmi. Cieľom tejto činnosti bolo monitorovanie obchodov a nakladania s uvedenými tovarmi na území SR, resp. zapojenie slovenských fyzických alebo právnických osôb do predmetných obchodov. V rámci tejto činnosti SIS aktívne participovala spolu s inými štátnymi orgánmi na licenčnom procese súvisiacom s obchodovaním s VOP a výrobkami, ktorých držba sa obmedzuje z bezpečnostných dôvodov a s položkami dvojakého použitia. SIS si aj v roku 2017 intenzívne vymieňala poznatky s partnerskými spravodajskými službami v tejto oblasti.

V oblasti vývozu položiek s dvojakým použitím SIS v hodnotenom období okrem odhaľovania nezákonných vývozov realizovala aj preventívno-osvetovú činnosť s cieľom upozorniť podnikateľské subjekty na ich povinnosti v súvislosti s exportmi takýchto tovarov a technológií do tretích krajín.

Služba sa zameriavala najmä na prípady vývozov VOP do regiónov, ktoré sú považované za citlivé z pohľadu politickej situácie, kde hrozí zvýšené riziko nepovoleného reexportu vyvázaného tovaru alebo ktoré susedia s embargovanými krajinami. Spravodajská pozornosť bola taktiež venovaná obchodom s VOP, do ktorých sú zapojené rizikové osoby a spoločnosti. Cieľom spravodajskej činnosti bola identifikácia skutočných konečných užívateľov VOP a tovarov, ktorých držba sa obmedzuje z bezpečnostných dôvodov a taktiež položiek dvojakého použitia. Monitorované bolo aj zapojenie rizikových osôb a subjektov do sprostredkovania obchodov s VOP.

Aj v roku 2017 slovenské spoločnosti pokračovali v naplňaní kontraktov, na ktoré boli vydané vývozné licencie do regiónu Blízkeho východu a do niektorých afrických krajín. Počet žiadostí o vývoz VOP do uvedených regiónov však výrazne poklesol. SIS v oblasti obchodov s VOP aktívne spolupracovala na bilaterálnej úrovni s viacerými partnerskými spravodajskými službami.

Služba pokračovala v monitorovaní a získavaní informácií k problematike obchodovania s ručnými strelnými zbraňami, najmä s dlhodobými problémovými zbraňami kategórie D. Uvedené zbrane sa aj počas hodnoteného obdobia v SR naďalej legálne prerábali z ostrých strelných zbraní kategórie A, B alebo C na expanzné, flobertové a perkusné zbrane. V dôsledku sprísnenia

legislatívy sa však predaj expanzných zbraní skoro úplne zastavil. Záujmové osoby sa preto preorientovali na perkusné a flobertové typy zbraní kategórie D, ktorých technický proces výroby a predaj možno považovať za nedostatočne legislatívne upravený. Pri týchto zbraniach stále pretrváva vysoké riziko ich zneužitia, keďže sa zbrane dajú jednoduchou spätnou úpravou nelegálne prerobiť na ostré strelné zbrane.

SIS identifikovala aj ďalšie nedostatky v zákone č. 190/2003 Z. z. o zbraniach a strelive, na ktoré boli upozornení príslušní príjemcovia zo zákona. Bez komplexnej zmeny predmetného zákona, ako aj súvisiacej legislatívy v SR bude pretrvávať riziko nelegálneho prerábania zbraní kategórie D na ostré strelné zbrane.

Pri sledovaní obchodovania a pohybu zbraní kategórie D, do ktorého boli zapojené aj organizované skupiny, SIS spolupracovala s niekoľkými zahraničnými spravodajskými službami. Výsledkom tejto spolupráce bolo zadržanie viacerých rizikových osôb a zbraní v zahraničí.

SIS spracovala a poskytla štátnym orgánom analýzu rizík možného zneužitia bežne dostupných bezpilotných prostriedkov jednotlivcami alebo skupinami na teroristický útok. V Európskej únii je možné bez obmedzenia kúpiť množstvo cenovo dostupných rôznych typov bezpilotných prostriedkov s neustále sa zlepšujúcimi možnosťami ovládania a doletu. Medzi faktory indikujúce ich možné použitie na teroristické účely patria ich nízka cena, dostupnosť a jednoduché zostrojenie, možnosť ovládať ich bez špeciálnych zručností, ako aj možnosť montáže výbušných zariadení alebo iných nebezpečných materiálov, napr. biologických, chemických a rádiologických.

Extrémistická scéna

V oblasti boja proti extrémizmu SIS v hodnotenom období venovala spravodajskú pozornosť hlavným predstaviteľom pravicovej extrémistickej (PEX) scény, ktorých aktivity sa sústreďovali najmä na kritiku štátnych orgánov SR, euroatlantických štruktúr a migračnej politiky EÚ. Jednou zo stabilných tém predstaviteľov slovenskej PEX scény bolo upriamovanie pozornosti verejnosti na neriešenie rómskej problematiky v SR. Viaceré verejné akcie a aktivity predstaviteľov slovenskej PEX scény mali súvis s voľbami do orgánov samosprávnych krajov, ktoré sa uskutočnili v novembri 2017.

Neregistrovaná organizácia, združujúca osoby so záujmom o vojenskú problematiku, pokračovala v organizovaní pravidelných výcvikov svojich stúpcov, v nábore nových členov a vlastnej prezentácii na verejnosti.

SIS informovala externých príjemcov o hroziacich násilných prejavoch slovenských radikálnych futbalových fanúšikov v zahraničí, o nezhodách v prostredí futbalových hooligans a o ich kontaktoch na zahraničné pravicovo-extrémistické organizácie.

SIS monitorovala aktivity PEX zoskupení súvisiace s organizovaním koncertov PEX hudobných skupín na území SR a v okolitých štátoch. Analyzovala extrémistické a nenávisťné

prejavy predstaviteľov PEX scény na internete a zaoberala sa predajom extrémistických materiálov prostredníctvom internetových portálov.

Aktivity prívržencov a sympatizantov ľavicového extrémizmu v SR zaznamenala SIS najmä v prostredí internetu, kde sa zameriavali predovšetkým na diskreditáciu a kritiku predstaviteľov PEX scény.

SIS získavala poznatky o aktívnej účasti občanov SR v pretrvávajúcom konflikte na východe Ukrajiny.

Pseudoreligiózne zoskupenia

V roku 2017 sa SIS v rámci monitorovania aktivít škodlivých sektárskych zoskupení a pseudoreligióznych náboženských spoločenstiev pôsobiacich na území SR zameriavala na ich snahy o rozširovanie členskej základne, prienik do vzdelávacieho procesu na školách v SR, získanie finančného profitu a psychickú manipuláciu členov. Viaceré pseudoreligiózne zoskupenia sa v hodnotenom období zamerali aj na charitatívnu činnosť s cieľom pozitívnej propagácie svojich aktivít, pričom často využívali známe osobnosti pôsobiace v oblasti kultúry a športu.

Problematika sociálne vylúčených komunit

V hodnotenom období SIS monitorovala organizované nelegálne aktivity občanov SR v zahraničí (napr. vo Veľkej Británii) zamerané na obchodovanie s ľuďmi za účelom prostitúcie, nútenej práce a úžery.

SIS informovala externých príjemcov o prípadoch úžery v sociálne vylúčených komunitách.

SIS venovala pozornosť aj aktivitám signalizujúcim prípadnú trestnú činnosť volebnej korupcie formou skupovania hlasov v sociálne vylúčených komunitách na východnom Slovensku v rámci komunálnych volieb.

Ochrana utajovaných skutočností a previerková činnosť pre externých žiadateľov

Na základe žiadostí Sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra SR v zmysle § 8a ods. 3 zákona č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve SR v znení neskorších predpisov SIS zaslala v roku 2017 stanoviská k 534 žiadateľom o udelenie štátneho občianstva SR o skutočnostiach významných pre rozhodovanie podľa tohto zákona (o zistenom bezpečnostnom riziku alebo o neexistencii informácií, ktoré by boli prekážkou pre udelenie štátneho občianstva SR).

SIS sa podieľala aj na procese výkonu bezpečnostných previerok vykonávaných Národným bezpečnostným úradom (NBÚ), Vojenským spravodajstvom (VS) a Policajným zborom (PZ). Informácie o bezpečnostnej spoľahlivosti navrhovaných osôb a podnikateľov boli príslušným žiadateľom poskytované v rozsahu ustanovenom zákonom č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon"). Podľa § 75 ods. 1 písm. e) zákona sa SIS podieľala aj na procese

zhromažďovania informácií v súvislosti s posudzovaním sudcovskej spôsobilosti kandidátov na vymenovanie za sudcu, a to poskytovaním informácií NBÚ zo svojich evidencií.

Poskytovaním vyjadrení na základe žiadostí Úradu súkromných bezpečnostných služieb P PZ MV SR a krajských riaditeľstiev PZ participovala na procese posudzovania spoľahlivosti osôb preverovaných podľa § 14 ods. 4 zákona č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) a ďalej poskytovaním vyjadrení na základe žiadostí Dopravného úradu (divízia civilného letectva) na procese posudzovania spoľahlivosti osôb preverovaných podľa § 34a ods. 5 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Služba taktiež poskytovala vyjadrenia Ministerstvu hospodárstva SR podľa § 5 ods. 2 a 4 zákona č. 392/2011 Z. z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti so žiadosťami spoločností o vydanie povolenia na obchodovanie a sprostredkovateľskú činnosť s výrobkami obranného priemyslu.

Na základe žiadostí Migračného úradu Ministerstva vnútra SR v zmysle § 19a ods. 9 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonala SIS administratívne previerky 27 osôb.

SIS realizovala administratívne previerky 16 760 osôb na základe žiadostí Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru SR v zmysle § 125 ods. 6 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ochrana kyberpriestoru

V oblasti ochrany kybernetického priestoru v SR sa SIS podieľala najmä na realizovaní preventívno-bezpečnostných opatrení. Služba upozornila niektoré štátne orgány na infiltrovanie ich informačných systémov škodlivými softvérmi, pričom niektoré z útokov vykazovali znaky pôsobenia štátom podporovaných zahraničných hackerských skupín, resp. cudzích spravodajských služieb. Medzinárodná spolupráca SIS v oblasti ochrany kybernetického priestoru bola zameraná najmä na kybernetické infiltračné kampane pretrvávajúce ešte z roku 2016.

Medzinárodná spolupráca SIS bola taktiež orientovaná na elimináciu možností realizácie potenciálnych kybernetických útokov spôsobilých poškodiť siete a prvky kritickej infraštruktúry.

SIS aj v roku 2017 poukázala na skutočnosť, že informačné systémy niektorých štátnych orgánov SR boli infiltrované škodlivými softvérmi. Tieto softvéry boli v mnohých prípadoch využité na únik a následný zber dát, resp. zneužitie na uskutočnenie ďalších kybernetických útokov týkajúcich sa spear phishingových kampaní.

Služba aktívne spolupracovala s Národným bezpečnostným úradom na príprave zákona o kybernetickej bezpečnosti, ktorý má potenciál vytvoriť všeobecný funkčný právny rámec,

nutný pre efektívnu realizáciu kľúčových opatrení v záujme bezpečnosti národného kybernetického priestoru a pre posilnenie ochrany informačných systémov verejnej správy. SIS je súčasťou Národného systému reakcie na krízové situácie v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

V oblasti kybernetickej bezpečnosti nie je možné zabezpečiť jej efektívne fungovanie bez adekvátnej expertnej spolupráce a súčinnosti všetkých zainteresovaných subjektov zo štátnej i komerčnej sféry, ale i akademickej obce. Spolupráca, metodické postupy reakcií na kybernetické incidenty, ich riešenie a proaktívne postupy predstavujú sofistikovaný komplexný program, ktorý parciálne distribuuje zodpovednosť v predmetnej oblasti naprieč štátom a spoločnosťou. V tejto súvislosti SIS venuje nevyhnutnú pozornosť aj vzdelávacím programom, a to najmä v kontexte výziev prínosu informačných technológií, ale aj ich potenciálneho zneužitia pri protispoločenskej činnosti.

Napriek prijímaným opatreniam v SR naďalej pretrváva situácia, keď je zabezpečenie problematiky informačnej bezpečnosti v niektorých orgánoch verejnej správy často neuspokojivé. Tento stav môže potenciálne spôsobiť nedostatočnú efektívnosť reakcie na prípadné náhle kybernetické hrozby. Problém určitého personálneho a technického zaostávania v oblasti informačných technológií sa, bohužiaľ, týka aj SIS, pričom jej technické spôsobilosti sú už dlhodobo modernizované iba v nevyhnutnej miere, tak aby bola naďalej schopná plniť svoje zákonné povinnosti.

2.2 Ekonomická oblasť

Korupcia a klientelizmus

SIS v roku 2017 zameriavala pozornosť najmä na prípady korupcie a klientelizmu pri nakladaní s majetkom štátu a samosprávy a pri činnosti orgánov finančnej správy, polície a prokuratúry.

Príjemcom zo zákona boli odstúpené poznatky o korupcii pri udeľovaní zákaziek miestnej samosprávy pri stavebných prácach týkajúcich sa výstavby inžinierskych sietí.

SIS tiež informovala o prípade podozrenia, že došlo k podhodnotenému predaju nehnuteľnosti zdravotníckeho zariadenia vo vlastníctve štátu súkromnej firme.

SIS poukázala aj na podozrenie z korupcie bývalého štátneho zamestnanca, ktorý od predstaviteľa subjektu pôsobiaceho v poľnohospodárstve údajne požadoval úplatok za zabezpečenie predĺženia platnosti zmluvy o prenájme pozemkov tomuto subjektu.

V súvislosti s prenájomom štátnej pôdy a následným čerpaním dotácií na pôdu z eurofondov SIS informovala o pravdepodobnom predstaviťovi organizovaného zločinu z východného Slovenska, ktorý sa uplatňovaním podvodných postupov a vyhrážkami údajne snažil získať pôdu do prenájmu.

Podozrenie z korupcie bolo zistené aj pri obchodovaní s drevom. Zamestnanci štátneho podniku zabezpečovali za úplatok predaj vyťaženého dreva za podhodnotenú cenu alebo mimo evidencie spriaznenej spoločnosti. Podobné korupčné aktivity spojené s netransparentným

predajom dreva boli zaznamenané v obchodnej spoločnosti zriadenej mestom na strednom Slovensku, ktorá obhospodaruje mestské lesy.

Príjemcom zo zákona boli odstúpené podozrenia o ovplyvňovaní kontroly týkajúcej sa ochrany životného prostredia zamestnancami príslušného orgánu miestnej štátnej správy. Zainteresovaní štátni úradníci údajne za úplatok zmanipulovali priebeh kontroly v spoločnosti, ktorá opakovane vypúšťala splaškové odpadové vody do vodného toku, v jej prospech.

Podozrenia týkajúce sa korupcie boli zaznamenané aj vo finančnej správe. Niekoľkí zamestnanci daňových úradov pravdepodobne za úplatok zmanipulovali daňové kontroly v prospech daňovníkov, ktorí páchali podvody na vratkách DPH. SIS informovala o možnej spolupráci príslušníka Colnej správy s pašerákom cigariet a drog z Ukrajiny na Slovensko.

SIS venovala pozornosť aj prepojeniam organizovaných skupín s príslušníkmi polície. Zaznamenané boli prípady podozrenia z korupcie niektorých príslušníkov Policajného zboru, ktorí mali napomáhať pašerákom cigariet, drog a nelegálnych migrantov, distribútorom drog, páchatelom daňových a úverových podvodov a inej trestnej činnosti. Niektorí príslušníci polície údajne okrem iného poskytovali týmto páchatelom trestnej činnosti informácie o ich nelegálnych aktivitách, ktorými disponuje polícia, a o pripravovaných policajných postupoch voči nim, čo páchatelia využívali na marenie vyšetrovania svojej nezákonnej činnosti.

Služba sa zaoberala aj podozreniami, že dochádza ku kontaktom organizovaného zločinu s prokuratúrou a súdmi. V tejto súvislosti SIS informovala napr. o snahách predstaviteľa organizovaného zločinu z východného Slovenska ovplyvniť prostredníctvom úplatku rozhodovanie okresnej prokuratúry a súdu v prospech osoby obvinenej z daňových podvodov.

Nehospodárne nakladanie s majetkom vo vlastníctve štátu a samosprávy

Spravodajské informácie získané v roku 2017 naznačujú, že naďalej dochádzalo k poškodzovaniu hospodárskych záujmov Slovenskej republiky v niektorých spoločnostiach s majetkovou účasťou štátu. V tomto smere boli monitorované najmä pretrvávajúce riziká spojené s dostavbou veľkých energetických projektov, ktoré spolufinancuje štát.

Služba upozornila na možné hospodárske riziká v súvislosti s nedostatočnými investíciami jednej z energetických distribučných spoločností do rekonštrukcie existujúcich rozvodných sietí.

SIS upozornila aj na podozrenie z marenia exekúcie, prostredníctvom ktorej sa štát snažil získať náhradu za neoprávnene čerpané poľnohospodárske dotácie. Podnikateľ, ktorého firmy majú byť predmetom exekúcie, údajne vytváral fiktívne pohľadávky voči týmto firmám s cieľom presunúť majetok na ďalšie spriaznené spoločnosti a znemožniť tým exekúciu majetku v prospech veriteľov.

SIS venovala pozornosť problematike čerpania dotácií zo štrukturálnych fondov EÚ a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Príjemcom zo zákona boli zaslané informácie o podvodnom čerpaní dotácií na základe fiktívnych alebo nadhodnotených prác. Išlo napr. o dotácie na

podporu výskumno-vývojových projektov, projektov rozvoja vidieka a dotácií na zníženie energetickej náročnosti verejných budov. Služba informovala aj o podozrení, že dochádza k podvodnému čerpaniu dotácií na likvidáciu environmentálnych záťaží.

Colné, daňové a finančné podvody

SIS získavala spravodajské poznatky o organizovaných skupinách pôsobiacich na území Slovenskej republiky, ktorých členovia sú podozriví z páchania daňovej trestnej činnosti na dani z príjmu, DPH a spotrebných daniach. Vo väčšine prípadov išlo o podozrenia z páchania daňovej trestnej činnosti spojenej s vykazovaním fiktívnych obchodných transakcií medzi spriaznenými spoločnosťami za účelom nezákonného zníženia základu dane z príjmov právnických osôb a DPH, alebo neoprávnených žiadostí o vyplatenie nadmerných odpočtov DPH. V obchodných spoločnostiach, ktoré sú súčasťou jednotlivých podvodných reťazcov, spravidla figurujú dosadené tzv. biele kone, ktoré sú riadené organizátorom podvodu. Títo nastrčení štatutármi zástupcovia a majitelia, často cudzí štátni príslušníci, sú obmieňaní a spoločnosti, ktoré naoko riadia, zväčša zanikajú bez likvidácie, formou zlúčenia s inou nástupníckou spoločnosťou. Tá je nakoniec vymazaná z Obchodného registra Slovenskej republiky spravidla po zmarení konkurzu pre nedostatok majetku.

Podvodný reťazec spoločností vytvorila aj osoba zaoberajúca sa poskytovaním služieb v oblasti účtovníctva a ekonomického poradenstva, pričom svojim klientom zabezpečovala prostredníctvom fiktívnych obchodov s firmami z daného reťazca znižovanie daňovej povinnosti v ich obchodných spoločnostiach. Služba informovala príjemcov o podozrení, že daňovú povinnosť si na základe fiktívnych obchodov krátili aj niektoré významné spoločnosti pôsobiace v potravinárskom sektore.

Príjemcom boli odstúpené aj informácie o medzinárodných sieťach spoločností realizujúcich medzi sebou fiktívne reťazové obchodné transakcie s cieľom vykázania nároku a následne neoprávneného čerpania nadmerných odpočtov DPH.

V oblasti daňových podvodov na spotrebnej dani z tabakových výrobkov bolo zistených viacero prípadov pašovania tabakových výrobkov cez ukrajinsko-slovenskú štátnu hranicu. V rámci problematiky únikov na spotrebnej dani z minerálnych olejov boli príjemcom zo zákona odstúpené poznatky o organizátoroch daňových podvodov, ku ktorým dochádzalo pri obchodovaní s minerálnymi olejmi predávanými v sieti vybraných čerpacích staníc pohonných hmôt prevádzkovaných spoločnosťami registrovanými na tzv. biele kone.

SIS naďalej zaznamenávala pokusy organizovať rôzne finančné podvody vrátane pyramídových hier a ponuky tzv. výhodných investícií do pochybných cenných papierov so sľubovaným nereálne vysokým výnosom.

Zahraničné hospodárske vzťahy SR

Prioritou SIS v rámci uvedenej problematiky dlhodobou ostáva oblasť energetickej bezpečnosti. V Európskej únii, až na malé výnimky, prakticky žiadna krajina nedokáže uspokojiť svoje energetické potreby len z vlastných zdrojov. Aj preto je energetická bezpečnosť strategickou

prioritou pre všetky členské štáty EÚ a napriek viacerým protichodným záujmom sa postupne vytvárajú podmienky na presadzovanie spoločných cieľov európskej energetickej politiky.

Slovensko je okrem elektrickej energie odkázané na dovoz kľúčových energetických surovín – ropy a zemného plynu. Cez SR zároveň vedú dôležité plynárenské a ropné tranzitné koridory, ktoré sú najmä v prípade tranzitu plynu určujúce pre energetickú bezpečnosť veľkej časti Európy.

Najcitlivejším bodom pre energetickú bezpečnosť SR, na ktorý sa SIS intenzívne zameriava, je otázka možných ohrození dodávok a tranzitu plynu. Bezpečnosť SR v oblasti zásobovania plynom sa od poslednej plynovej krízy v roku 2009 zásadne zlepšila vďaka vytvoreniu alternatívnych možností dodávok. Negatívny vývoj a postupný rast rizík pre SR bol však zaznamenaný v súvislosti so snahami o presmerovanie tranzitu ruského plynu mimo Slovenska. Uvedený moment a predpokladaný vývoj boli preto predmetom analýz SIS a odhadov možného vývoja.

V oblasti ropy sa pozornosť SIS sústreďuje predovšetkým na riziká, ktoré by mohli prerušiť alebo podstatne znížiť objem dodávok pre rafinériu Slovnaft alebo tranzitu ropy cez územie SR, prípadne presmerovať export ruskej ropy mimo ropovodu Družba.

SIS spravodajsky monitorovala aj javy predstavujúce hrozby pre jadrové zariadenia, elektrárne s vysokým inštalovaným výkonom, strategické priemyselné podniky, prenosovú sústavu, slovenskú tranzitnú plynárenskú sústavu, tranzitnú ropovodnú sieť a veľkokapacitné zásobníky zemného plynu, ropy a pohonných hmôt.

V oblasti klasickej i jadrovej výroby, ako aj distribúcie elektrickej energie SIS venuje výraznú pozornosť bezpečnostným rizikám, ktoré by mohli ohroziť prevádzku alebo výstavbu elektrární a distribučných sietí. Pomerne významným fenoménom, ktorý by potenciálne mohol ohroziť dodávky elektrickej energie spotrebiteľom aj v SR, je hrozba kybernetických útokov na energetickú infraštruktúru.

2.3 Zahraničnopolitická oblasť

Ukrajina

Bezpečnostný a vnútropolitický vývoj situácie na Ukrajine bol v zahraničnopolitickej oblasti aj v roku 2017 jednou z najvyšších priorít spravodajskej a analytickej činnosti SIS, keďže ide o krízovú oblasť v priamom susedstve Slovenskej republiky a jej destabilizácia by mohla priamo ohroziť aj bezpečnosť SR.

V krajine pretrvávala nestabilná vnútropolitická situácia poznačená korupčným správaním a súperením medzi jednotlivými oligarchickými či mocenskými skupinami, ale aj napätím medzi kľúčovými politickými subjektmi a aktérmi. Ukrajinskí oligarchovia si naďalej zachovávali dosah na politické rozhodovanie vo všetkých zložkách štátnej moci, čo bolo vážnou prekážkou v zavádzaní nevyhnutných ekonomických reforiem.

Pozornosť služby bola zacielená aj na vývoj konfliktu na východe Ukrajiny, kde pretrvávali ozbrojené strety rôznej intenzity. Implementácia tzv. Minských dohôd stagnovala, konflikt bol predlžovaný v dôsledku rozdielnych strategických cieľov zúčastnených strán a smeroval do stavu „zamrznutého konfliktu“. Mocenský prevrat v tzv. Luhanskej ľudovej republike v novembri 2017 zásadnejšie neovplyvnil politicko-bezpečnostnú situáciu v oblasti. Bezpečnostnú hrozbu v celej krajine naďalej predstavovali najmä voľne dostupné zbrane a munícia a potenciálne aj aktivizácia rôznych radikálnych organizácií a skupín.

Ruská federácia

V súvislosti s Ruskou federáciou (RF) sa SIS v roku 2017 sústredila predovšetkým na jej vnútropolitický vývoj, ktorý charakterizovalo ďalšie upevňovanie moci prezidenta Vladimira Putina. Prioritou ruského vedenia bolo udržanie sociálneho zmieru a príprava prezidentských volieb v marci 2018.

RF sa podarilo zvládnuť ekonomické sankcie, ktoré na ňu boli uvalené zo strany EÚ a USA pre anexiu Krymu. Napriek miernemu oživeniu však ruská ekonomika naďalej stagnovala, pretože nebola schopná pristúpiť k štrukturálnym reformám, zbaviť sa závislosti od cien palív, korupcie a prilákať zahraničný kapitál. Pretrvávali aj výrazné rozdiely v ekonomickej sebestačnosti regiónov.

V oblasti zahraničnej politiky RF pokračovala v posilňovaní svojej veľmocenskej pozície. Prioritou RF bolo udržanie jej dominantného postavenia a vplyvu v tzv. postsovietskom priestore a posilňovanie zväzkov so štátmi v tzv. blízkom susedstve (štáty priamo susediace s RF) prostredníctvom integrácie do Euroázijskej ekonomickej únie a regionálnych bezpečnostných štruktúr, ale aj ekonomickým nátlakom (Bielorusko) a udržiavaním tzv. „zamrznutých“ konfliktov (Moldavsko/Podnestersko, Ukrajina, Azerbajdžan/Náhorný Karabach). Súčasťou snáh o vnímanie RF ako svetovej veľmoci bolo aj pokračovanie jej účasti na konflikte v Sýrii a pragmatické rozvíjanie vzťahov s arabskými štátmi.

Západný Balkán

SIS naďalej sledovala situáciu na západnom Balkáne najmä vzhľadom na integračné úsilie štátov regiónu a pretrvávajúce problémy spôsobené predovšetkým zlými medzietnickými vzťahmi a politickou nestabilitou. Tieto problémy boli prehlbované rozsiahlou korupciou a mocenským súperením.

V **Srbsku** bola centrom pozornosti služby najmä vnútropolitická situácia spojená s konaním prezidentských volieb v apríli 2017, v ktorých zvíťazil premiér a predseda vládnucej Srbskej pokrokovej strany Aleksandar Vučić. V zahraničnej politike sa srbská vláda snažila o vyvažovanie vzťahov medzi RF a Západom, pričom boli viditeľné snahy RF o zvýšenie svojho vplyvu v Srbsku.

V **Kosove** SIS monitorovala nestabilnú vnútropolitickú situáciu a riziká spojené s konaním predčasných parlamentných volieb. V rámci srbsko-kosovského dialógu nedošlo aj z dôvodu

konania parlamentných volieb v Kosove a prezidentských volieb v Srbsku k zásadnejšiemu posunu pri implementácii schválených dohôd.

V **Čiernej Hore** SIS venovala pozornosť príprave a priebehu vstupu krajiny do NATO, ku ktorému oficiálne došlo 5. 6. 2017.

V **Macedónsku** SIS sledovala vývoj vnútro politickej krízy a formovanie novej vlády po parlamentných voľbách z decembra 2016. Po dlhodobej kríze, ktorá vyústila až do útoku podporovateľov dovtedajšej vlády na macedónsky parlament, prevzal moc opozičný Sociálno-demokratický zväz Macedónska spolu s macedónsko-albánskymi stranami.

V **Bosne a Hercegovine** (BaH) bola predmetom záujmu SIS komplikovaná politická situácia a opätovné zosilnenie nacionalistickej rétoriky. V entite Republika Srpska sa jej prezidentovi Miloradovi Dodikovi podarilo posilniť svoju pozíciu, pričom pokračoval v spochybňovaní štátnosti BaH. V entite Federácia Bosny a Hercegoviny pokračovala neochota predstaviteľov jednotlivých národov dohodnúť sa v otázke zmien volebného zákona. Tá ďalej zvyšovala etnické napätie a riziko vzniku vážnej politickej krízy.

Krízové a konfliktové oblasti

V roku 2017 sa SIS aj naďalej venovala konfliktu v **Sýrii**. Po tom, ako provládne sily dobyli pozície povstalcov v Aleppo, ich šance na porážku režimu Baššára al-Asada prudko klesli. Režim s podporou RF a Iránu pokračoval v konsolidácii svojich územných ziskov, zatiaľ čo v rámci povstaleckého spektra sa posilnilo postavenie najextrémistickejších skupín, predovšetkým nástupníckych organizácií Frontu an-Nusra. RF zareagovala na celkové oslabenie opozície návrhom na vytvorenie deeskalačných zón, ktoré mali zastaviť boje na zostávajúcich frontoch, zatiaľ čo priestor na dosiahnutie konečnej dohody mala dostať ruská diplomacia. Tento proces však zlyhával a konflikt naďalej pokračoval prakticky v rovnakej intenzite. Jedným z dôvodov bol postoj Turecka, Iránu a sýrskej vlády, ktoré nemali záujem o dosiahnutie politickej dohody podľa ruských návrhov. Iniciatívu odmietala aj ozbrojená opozícia.

Počas roka 2017 sa podarilo medzinárodnej koalícii proti Daesh na čele s USA a provládnym silám zničiť teritoriálnu bázu džihádov v Sýrii a neutralizovať značnú časť ich konvenčných vojenských kapacít. Daesh sa zredukoval z protoštátu kontrolujúceho územie a obyvateľstvo na teroristickú skupinu s veľmi obmedzenou územnou kontrolou na východe krajiny.

S vojenskými úspechmi provládných síl sa ešte viac znížila pripravenosť prezidenta B. al-Asada na politický kompromis. Režim sa počas roka 2017 ukázal ako nekooperatívny nielen počas rokovaní pod záštitou OSN v Ženeve, ale i vo vzťahu k ruským iniciatívam. Pokusy EÚ o zdynamizovanie diplomatického procesu ponukou na poskytnutie rozvojovej pomoci výmenou za odstúpenie B. al-Asada nepriniesli očakávané výsledky aj napriek tomu, že vláda trpela nedostatkom prostriedkov na zabezpečenie základných funkcií štátu vrátane bezpečnosti.

SIS monitorovala situáciu v **Líbyi**, ktorá napriek intenzívnemu diplomatickému úsiliu regionálnych a medzinárodných aktérov zostala jedným z kľúčových zdrojov nestability pre

región severnej Afriky aj EÚ. Mocenský boj líbyjských politických a vojenských elít motivovaný ich osobnými záujmami zabránil konsolidácii vnútro politickej scény, ktorej nestabilita bola hlavným faktorom ovplyvňujúcim rast kriminality a terorizmu v krajine. Bezpečnostnú situáciu výrazne ovplyvňovala aj absencia centrálne riadených štátnych bezpečnostných zložiek. Ekonomická situácia zostala kritická napriek tomu, že ropná produkcia v Líbyi postupne rástla. Sprievodným javom ekonomických a bezpečnostných problémov krajiny bola nedôvera obyvateľstva v existujúce štátne inštitúcie.

SIS analyzovala faktory, ktoré v druhej polovici roku 2017 viedli k zníženiu intenzity pohybu nelegálnych migrantov na líbyjskej vetve centrálnej stredomorskej trasy do EÚ. Udržateľnosť tohto klesajúceho trendu však nie je pravdepodobná najmä pre absenciu účinnej stratégie pre boj proti miestnym zločineckým sieťam. Medzi nimi s vysokou pravdepodobnosťou operujú aj niektoré ozbrojené skupiny formálne podporujúce medzinárodne uznanú vládu v Tripolise. Tieto milície sa bez adekvátnej náhrady príjmov z pašovania migrantov môžu pokúsiť obnoviť svoje prevádzkačské aktivity.

SIS v súvislosti s prezidentskými voľbami naplánovanými v **Egypte** na jar 2018 informovala o opatreniach režimu prezidenta Abd al-Fattáha as-Sísího zameraných na konsolidáciu jeho moci a ich dosah na politickú a bezpečnostnú stabilitu krajiny. S pokračujúcou represívnou politikou režimu bolo čoraz pravdepodobnejšie, že žiaden z opozičných kandidátov nebude v týchto voľbách schopný poraziť A. as-Sísího. Ten si udržiaval vysokú podporu verejnosti, aj keď sa na jeho popularite začali negatívne prejavovať zlá životná úroveň a nestabilná bezpečnostná situácia spôsobená útokmi egyptskej odnože Daesh. Teroristické útoky Daesh na Sinajskom polostrove naďalej pokračovali aj napriek preventívnym a odvetným opatreniam egyptských bezpečnostných zložiek.

Zvýšená teroristická hrozba voči občanom SR v turistických destináciách

V regióne Blízkeho východu a severnej Afriky pretrvávala zvýšená teroristická hrozba voči občanom a záujmom západných štátov vrátane členských štátov EÚ. Najohrozenejšou a najzraniteľnejšou skupinou boli občania navštevujúci blízkovýchodné štáty ako organizovaní turisti či individuálni návštevníci. Turistická infraštruktúra a hromadná doprava ako dôležité časti lokálnych ekonomík boli častými cieľmi útokov teroristických skupín. K násiliu podnecovala aj intenzívna džihádistská propaganda na internete zameraná na výzvy k teroristickým útokom voči krajinám a občanom zapojeným do boja proti Daesh.

Miera rizika teroristických útokov závisela od lokálnych podmienok, najmä od prítomnosti bezpečnostných síl a zabezpečenia jednotlivých objektov turistickej infraštruktúry. Najrizikovejšími štátmi boli Tunisko, Egypt a Turecko, resp. ich vybrané regióny. V Egypte sa v sledovanom období útoky geograficky koncentrovali najmä na sever Sinajského polostrova, pričom pevninské pobrežie Červeného mora zostávalo relatívne bezpečné a bez indícií o hroziacich incidentoch. Tunisko bolo rizikové svojím vysokým počtom návratilcov zo zón džihádu v Sýrii a Líbyi, ale tiež pre aktivity jednotlivcov inšpirovaných online propagandou. Riziko pretrvávalo aj v Turecku, kde operovala sieť sympatizantov alebo členov Daesh s prepojením na štruktúry tejto organizácie v Sýrii a tiež kurdské militantné skupiny.

Hybridné hrozby

Hybridné hrozby predstavujú komplex politických, informačných, spravodajských, vojenských, ekonomických, finančných a právnych nástrojov, ktoré sa využívajú v priebehu konfliktu alebo dlhodobo s cieľom dosiahnuť oslabenie integrity protivníka. Môžu zahŕňať rôzne nástroje od kybernetických útokov a elektronických vojen až po tradičné vojenské prostriedky, od teroristických činov a sabotáží až po politický a hospodársky nátlak, od psychologických operácií až po nepriateľskú propagandu.

Hybridné operácie sú zamerané na destabilizáciu fungujúceho štátu a polarizáciu jeho spoločnosti, môžu mať za cieľ vyvolanie verejných protestov alebo až interného konfliktu v zasiahnutej krajine, oslabenie alebo pád vlády, a to všetko bez priameho a otvoreného použitia vojenskej sily. Zámerne vytvárajú zmätok, stierajú rozdiel medzi mierom a vojnou a zameriavajú sa na napádanie zraniteľných miest.

Jednotlivé škodlivé javy ako také však mnohokrát nemožno ešte klasifikovať ako hybridný útok, takým sa stanú až vtedy, keď sú použité v kombinácii a s určitými politickými úmyslami, ktorých cieľom je spôsobiť neistotu a nestabilitu.

Hybridné stratégie nepoužívajú len štátni aktéri. Jednou z takýchto organizácií, ktorá má významný vplyv na bezpečnosť EÚ a ďalších štátov sveta, je teroristická organizácia Daesh.

SIS v hodnotenom období upriamila pozornosť na vybrané nástroje hybridného spôsobu boja využívané štátnymi aktérmi. Poukázala napríklad na riziká spojené s činnosťou súkromných vojenských spoločností, ktoré niektoré štáty využívajú aj ako nástroj svojej zahraničnej politiky.

Významným prvkom pôsobenia proti hybridným aktivitám je medzinárodná spolupráca v rámci spravodajských štruktúr NATO a EÚ, v rámci ktorej sa SIS aktívne zúčastňovala na odborných podujatiach, výmene informácií a tvorbe spoločných analytických projektov.

SIS aktívne participovala aj na tvorbe Koncepcie boja SR proti hybridným hrozbám spracovávanej pod gesciou Kancelárie Bezpečnostnej rady SR. Služba spoločne s inými zastúpenými štátnymi orgánmi spracovala charakteristiku bezpečnostného prostredia v Európe po vzostupe hybridných hrozieb zo strany niektorých štátnych a neštátnych aktérov a vyhodnotila najväčšie potenciálne hybridné hrozby voči stabilite a bezpečnosti SR.

3. Spolupráca so štátnymi orgánmi a plnenie informačnej povinnosti

V roku 2017 pokračovala v súlade so zákonom o SIS spolupráca SIS s inými štátnymi orgánmi SR prostredníctvom oficiálnych vonkajších služobných stykov. SIS aktívne spolupracovala s Kanceláriou Národnej rady SR, Kanceláriou prezidenta SR, Úradom vlády SR, ústrednými orgánmi štátnej správy, ako aj s ďalšími štátnymi úradmi a inštitúciami SR.

Intenzívna spolupráca prebiehala v oblasti ochrany utajovaných skutočností, výkonu bezpečnostných previerok, certifikácie technických prostriedkov, rozvoja informačných a

komunikačných technológií, šifrovej ochrany informácií, ochrany pred neoprávneným používaním informačno-technických prostriedkov, legislatívnej činnosti a medzinárodného krízového manažmentu.

Získané informácie a podkladové materiály SIS využívala v rámci svojej analytickej a operatívnej činnosti. Z pohľadu spravodajskej produkcie SIS boli dôležité spätné väzby na spravodajskú produkciu SIS od externých príjemcov, ktoré napomáhali pri ďalšom skvalitnení a nasmerovaní spravodajskej činnosti.

V rámci multilaterálnej domácej spolupráce sa SIS okrem iného aktívne podieľala na činnosti medzirezortných pracovných skupín expertov zameraných na riešenie úloh predovšetkým v oblasti boja proti terorizmu, extrémizmu a nelegálnej migrácii.

Spravodajská produkcia pre externých príjemcov

V oblastiach Strategického zamerania vypracovala SIS v roku 2017 pre externých príjemcov **285 spravodajských produktov**, z toho 166 (58 %) v bezpečnostnej, 69 (24 %) v ekonomickej a 50 (18 %) v zahraničnopolitickej oblasti.

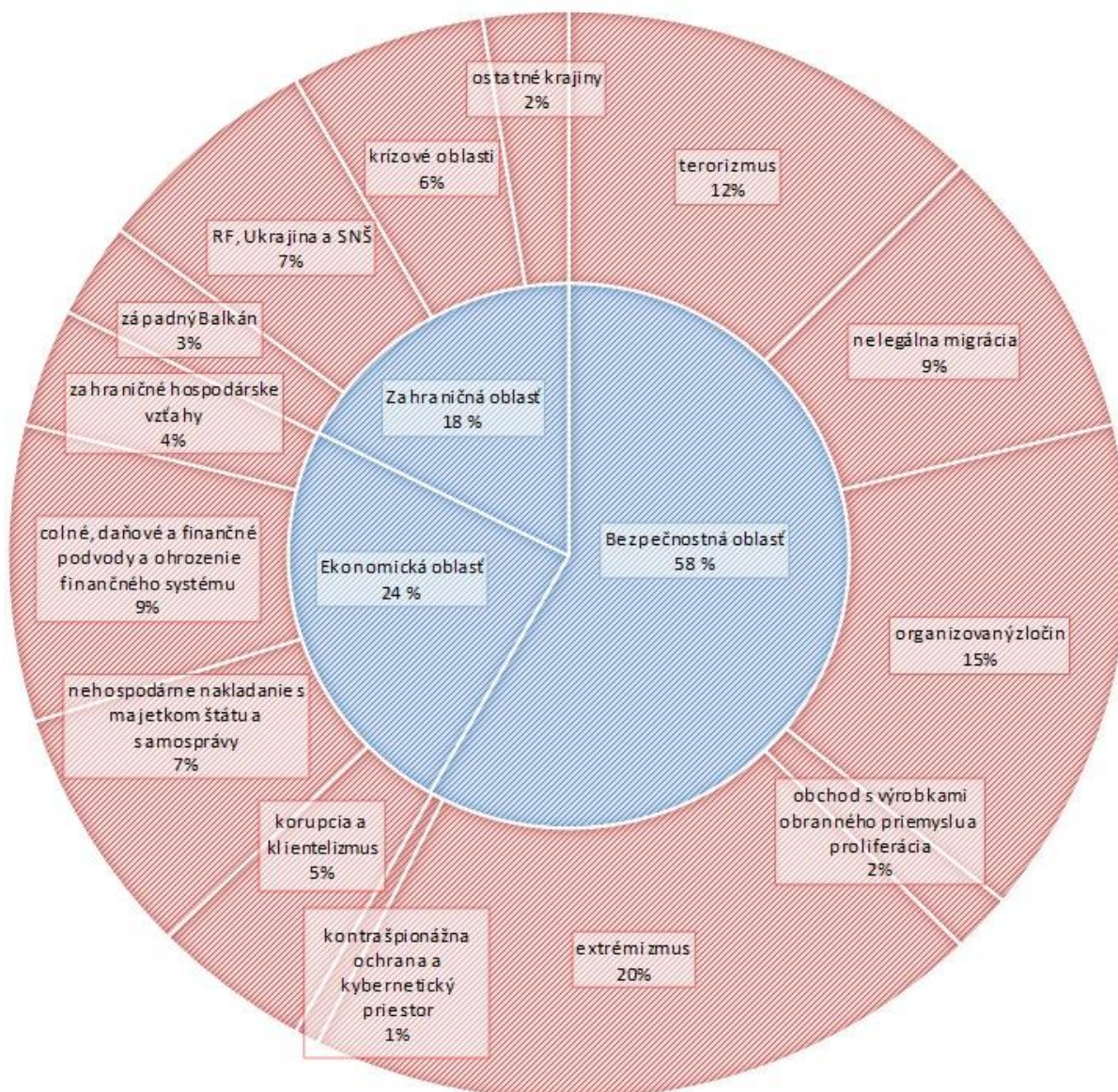
Štatistický prehľad spravodajskej produkcie je uvedený v tabuľkách a diagrame.

Tabuľky a diagram: Prehľad spravodajskej produkcie v roku 2017

Prehľad podľa externých príjemcov	Bezpečnostná oblasť	Ekonomická oblasť	Zahraničná oblasť	Spolu
Prezident SR	23	2	45	70
Predseda NR SR	19		19	38
Predseda vlády SR	25	9	27	61
Ministerstvo vnútra SR	141	43	4	188
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	20	5	47	72
Kriminálny úrad finančnej správy	3	1		4
Ministerstvo obrany SR	21		45	66
Ministerstvo spravodlivosti SR	6	1		7
Ministerstvo kultúry SR	13		3	16
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	2	1	1	4
Prezident Policajného zboru	140	37	1	178
Vojenské spravodajstvo	21		44	65
Ministerstvo hospodárstva SR		13	1	14
Úrad hraničnej a cudzineckej polície PPZ	1			1
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	1	1		2
Generálna prokuratúra SR	41	3		44
Prezident Finančného riaditeľstva SR	1	14		15
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	1	4		5
Ministerstvo životného prostredia SR	4		4	8
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	1			1
Národná banka Slovenska		1		1
Najvyšší kontrolný úrad SR		1		1
Zbor väzenskej a justičnej stráže SR	2			2
Sekcia kontroly a inšpekčnej služby MV SR	3		3	6
Úrad pre ochranu ústavných činiteľov a diplomatických misií MV SR	1			1
Predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť	1			1
Celkový počet spravodajských produktov pre externých príjemcov (produkty majú spravidla viac príjemcov)	166	69	50	285

Prehľad podľa oblastí a problematík Strategického zamerania SIS	Spolu
Bezpečnostná oblasť	166
extrémizmus	56
kybernetický priestor	2
organizovaný zločin	42
terorizmus	35
nelegálna migrácia	25
rómska problematika	1
obchod s výrobkami obranného priemyslu a <u>proliferácia</u>	5
Ekonomická oblasť	69
colné, daňové a finančné podvody a ohrozenie finančného systému	25
nehospodárne nakladanie s majetkom štátu a samosprávy	21
zahraničné hospodárske vzťahy	10
korupcia a klientelizmus	13
Zahraničná oblasť	50
krízové oblasti	16
RF, Ukrajina a SNŠ	19
západný Balkán	8
ostatné krajiny	7
Celkový počet spravodajských produktov zo všetkých oblastí a problematík (produkty sa spravidla týkajú viacerých oblastí alebo problematík, do prehľadu sú zatriedené vždy podľa dominantnej oblasti a problematiky)	285

4. Stav, základné činnosti a kontrola SIS

4.1 Personálne zabezpečenie SIS

Základné ukazovatele

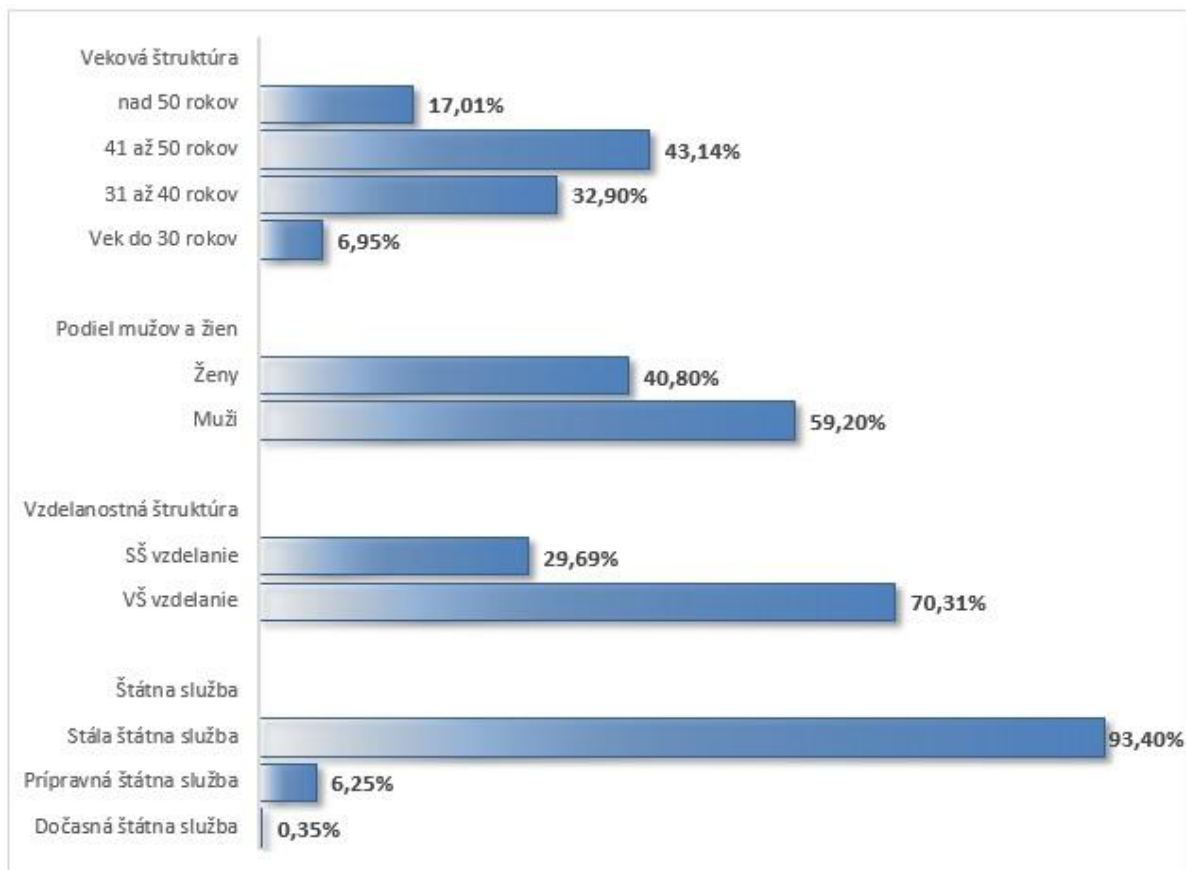
K 31. 12. 2017 dosahoval počet príslušníkov Slovenskej informačnej služby 81,64 % z plánovaného stavu, čo je minimálny nárast oproti roku 2016 (80,86 % z plánovaného stavu k 31. 12. 2016).

Personálne zloženie podľa základných demografických znakov zostáva v porovnaní s predošlými rokmi bez podstatných zmien. Mužov pôsobí v službe takmer 60 % a žien 40 %. Vo vekovej štruktúre je stav vekovo mladších príslušníkov vo veku do 40 rokov (33 %) nižší ako stav príslušníkov v strednom veku do 50 rokov (43 %). Vysokoškolsky vzdelaných (vrátane prvého stupňa vysokoškolského vzdelania) je 70 % príslušníkov. V roku 2017 bolo v stálej

štátnej službe zaradených 93,4 % príslušníkov, 6,25 % príslušníkov v prípravnej štátnej službe a v dočasnej štátnej službe menej ako 1 % príslušníkov (0,35 %).

O prijatie do služobného pomeru v SIS podalo žiadosť niekoľko stoviek občanov. Z týchto prijatých žiadostí v roku 2017 bolo do prijímacieho konania zaradených 47,6 % uchádzačov, ktorí zodpovedali svojim odborným profilom personálnym potrebám služby a zároveň spĺňali zákonné podmienky prijatia. V rámci prijímacieho konania bolo úspešných 17,9 % uchádzačov.

Diagram: Skladba príslušníkov SIS podľa pohlavia, veku, vzdelania a druhu štátnej služby

4.2 Čerpanie rozpočtu SIS a stav materiálno-technického zabezpečenia

Čerpanie rozpočtu

Na zabezpečenie činnosti SIS v roku 2017 bol zákonom č. 357/2016 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2017 schválený záväzný celkový limit **výdavkov v sume 51 510 678 €** (z toho 4 000 000 € kapitálové výdavky) a záväzný ukazovateľ príjmov v sume 130 000 €.

V priebehu roka 2017 Ministerstvo financií Slovenskej republiky vykonalo jedno rozpočtové opatrenie, ktorým bol upravený celkový limit výdavkov SIS na rok 2017.

Tabuľka: Čerpanie záväzných ukazovateľov kapitoly SIS za rok 2017

Záväzné ukazovatele na rok 2017 (v eurách)	Schválený rozpočet	Úprava rozpočtu	Rozpočet po úprave	Čerpanie k 31.12.2017	% čerpania
Prijmy celkom	130 000	0,00	130 000	167 647	128,96
Výdavky celkom	51 510 678	1 150 382	52 661 060	52 659 464	100,00
v tom:					
Bežné výdavky	47 510 678	1 150 382	48 661 060	48 661 060	100,00
Kapitálové výdavky	4 000 000	0	4 000 000	3 998 404	99,96

Materiálno-technické zabezpečenie

Kapitálové výdavky boli použité predovšetkým na modernizáciu informačno-komunikačného systému vrátane komunikačnej infraštruktúry, na upgrade spravodajských a monitorovacích technológií, na prostriedky šifrovej ochrany informácií, na rekonštrukciu a modernizáciu telekomunikačnej technológie a elektronických systémov ochrany objektov, na zabezpečenie prevádzkyschopného stavu objektov vrátane vykonania opatrení na splnenie požiadaviek súvisiacich s ochranou utajovaných skutočností a na obnovu a doplnenie fyzicky a morálne zastaraného vozového parku potrebného na efektívne plnenie osobitných úloh, najmä spravodajského a operatívneho charakteru.

Bežné výdavky sa v nevyhnutnom rozsahu použili na finančné zabezpečenie spravodajskej činnosti, na úhradu obligatórnych a zmluvných platieb, na opravu a údržbu fyzicky zastaraných technických zariadení a objektov SIS. Ostatné výdavky boli realizované len v obmedzenej miere potrebnej na zabezpečenie základného chodu SIS a na udržanie existujúceho funkčného stavu informačno-komunikačných technológií.

Dlhodobý pretrvávajúci deficit v oblasti verejných financií však ani po zvýšení limitu celkových výdavkov neumožňuje taký rozvoj informačno-komunikačných, technických a spravodajských technológií, ktorý by zohľadňoval celosvetové trendy a vývoj. Investície na potrebný vývoj kybernetickej ochrany dlhodobý absentujú.

V priebehu roka 2017 boli v súvislosti s čerpaním výdavkov prijímané opatrenia, v rámci ktorých boli dôsledne posudzované a zosúladňované požiadavky a zdrojové možnosti kapitoly SIS s cieľom zabezpečiť využívanie disponibilných zdrojov a plnenie stanovených priorít pri dodržiavaní zásad hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti použitia verejných prostriedkov.

4.3 Informačno-technické prostriedky (ITP) a telekomunikačné tajomstvo

Zákonný rámec použitia informačno-technických prostriedkov

Slovenská informačná služba je podľa § 10 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov a § 2 ods. 2 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-

technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov oprávnená používať pri plnení svojich zákonných úloh informačno-technické prostriedky (ďalej len „ITP“). Ich použitím je možné zasahovať do súkromia fyzických osôb bez ich predchádzajúceho súhlasu, avšak len za podmienok ustanovených zákonom.

Toto zákonné oprávnenie je podmienené predchádzajúcim písomným súhlasom zákonného sudcu. ITP možno na základe písomného súhlasu zákonného sudcu použiť len na nevyhnutný čas, najdlhšie na šesť mesiacov. Lehota začína plynúť dňom udelenia súhlasu zákonného sudcu. Ak je nevyhnutné použiť naraz alebo následne niekoľko druhov ITP, každý z nich možno použiť len v rozsahu výslovne udeleného súhlasu zákonného sudcu. Ak sa má ITP použiť v miestach, ktoré nie sú verejne prístupné, zákonný sudca, ktorý udeľuje písomný súhlas, rozhodne aj o tom, či sa súhlas vzťahuje aj na vstup na tieto miesta.

Použitie ITP za obdobie roka 2017

SIS v roku 2017 podala 311 žiadostí o použitie ITP, z toho zákonný sudca odmietol, resp. vrátil 7 žiadostí SIS o použitie ITP. Z uvedených 7 žiadostí SIS, ktoré sú vykázané v časti „odmietnuté žiadosti sudcom“, bola rozhodnutím zákonného sudcu zamietnutá 1 žiadosť o použitie ITP a zvyšných 6 žiadostí bolo vrátených sudcom bez rozhodnutia (pre vecnú nepríslušnosť sudcu).

V termíne prípravy správy (ku dňu 8. 2. 2018) bolo z hľadiska dosiahnutia zákonom uznaného účelu a cieľa z 304 súdom schválených žiadostí o ITP vyhodnotených 197 prípadov použitia ITP. Zákonom uznaný účel a cieľ bol dosiahnutý pri 183 vyhodnotených prípadoch a nebol dosiahnutý v 14 prípadoch použitia ITP. K termínu predloženia podkladov tejto správy nebolo možné vyhodnotiť zvyšných 107 realizovaných prípadov použitia ITP, ktoré sú stále aktuálne alebo im plynie 30-dňová lehota na vyhodnotenie po ukončení použitia ITP. Všetky prípady realizované v 1. polroku 2017 sú už vyhodnotené.

Používanie ITP v podmienkach SIS v plnom rozsahu zodpovedá podmienkam ustanoveným zákonom č. 46/1993 Z. z. a zákonom č. 166/2003 Z. z.

Použitie technické riešenia spolu s prísnyimi organizačnými a kontrolnými opatreniami zaručujú kontrolu zákonnosti pri používaní ITP a vylučujú možnosť neoprávneného zásahu do systému monitorovania, ako aj ukladania a archivácie dát.

Porovnaním údajov obsiahnutých v evidenciách SIS o počte podaných žiadostí SIS o použitie ITP a vydaných písomných rozhodnutí zákonného sudcu na použitie ITP s údajmi obsiahnutými v evidenciách Krajského súdu v Bratislave nebol za obdobie roka 2017 zistený rozdiel v počte podaných žiadostí SIS o použitie ITP a v počte vydaných rozhodnutí zákonného sudcu na použitie ITP.

Všetky prípady použitia ITP v roku 2017 boli podložené potrebným súhlasom zákonného sudcu a v žiadnom prípade **nedošlo k nezákonnému použitiu ITP.**

Tabuľka: Podrobný výkaz o používaní ITP za rok 2017 (vypracované ku dňu 8. 2. 2018):

	Obsahový počet	§ 2 ods. 1 písm. a) *	§ 2 ods. 1 písm. b) *	§ 2 ods. 1 písm. c) *	Celkový počet
1.	Počet žiadostí na použitie ITP - § 4 ods. 1 z toho:	0	281	22	303
2.	Vydané súhlasy	0	275	21	296
3.	Odmietnuté žiadosti	0	6	1	7
4.	Počet opakovaných žiadostí ** na predĺženie doby použitia ITP v tom istom prípade - § 4 ods. 2 z toho:	0	8	0	8
5.	Vydané súhlasy	0	8	0	8
6.	Odmietnuté žiadosti	0	0	0	0
7.	Počet prípadov použitia *** ITP v zmysle § 5 ods. 1 a 2 - dodatočné súhlasy z toho:	0	0	0	0
8.	Vydané súhlasy	0	0	0	0
9.	Odmietnuté žiadosti	0	0	0	0
10.	Počet ITP, u ktorých bol dosiahnutý zákonom uznaný účel a cieľ	0	169	14	183
11.	Počet ITP, u ktorých nebol dosiahnutý zákonom uznaný účel a cieľ	0	14	0	14
12.	Počty prípadov použitia ITP, z ktorých boli informácie použité ako dôkaz v trestnom konaní	0	0	0	0
13.	Počet prípadov nezákonného použitia ITP	0	0	0	0
14.	Celkový počet žiadostí na použitie ITP - súčet r. 1+4+7	0	289	22	311
15.	Celkový počet vydaných súhlasov - súčet r. 2+5+8	0	283	21	304
16.	Celkový počet odmietnutých žiadostí - súčet r. 3+6+9	0	6	1	7

Poznámky:

* Informačno-technickými prostriedkami na účely zákona č. 166/2003 Z. z. sú najmä elektrotechnické, rádiatechnické, fototechnické, optické, mechanické, chemické a iné prostriedky a zariadenia alebo ich súbory používané utajeným spôsobom na:

a) vyhľadávanie, otváranie, skúmanie a vyhodnocovanie poštových zásielok a iných dopravovaných zásielok,

b) získavanie obsahu správ prenášaných prostredníctvom elektronických komunikačných sietí vrátane odpočúvania telefónnej komunikácie,

c) vyhotovovanie obrazových, zvukových, obrazovo-zvukových alebo iných záznamov.

** Každá žiadosť o použitie ITP, vrátane žiadosti o predĺženie lehoty použitia ITP, sa eviduje samostatne.

*** SIS nemá oprávnenie použiť ITP bez predchádzajúceho písomného súhlasu zákonného sudcu, týmto oprávnením disponuje iba Políciálny zbor.

Podmienky používania ITP v podmienkach SIS v plnom rozsahu zodpovedajú podmienkam zákona č. 46/1993 Z. z. a zákona č. 166/2003 Z. z.

Použitie technické riešenia spolu s prísnyimi organizačnými a kontrolnými opatreniami zaručujú dodržiavanie zákonnosti pri používaní ITP a vylučujú možnosť neoprávneného zásahu do systému monitorovania, ako aj ukladania a archivácie dát.

4.4 Spolupráca SIS so spravodajskými službami iných štátov

Rok 2017 potvrdil, že Slovenská informačná služba sa v medzinárodnom spoločenstve teší vysokému stupňu dôvery. Na **bilaterálnej úrovni spolupracuje v súčasnosti SIS so 102 partnerskými spravodajskými službami z celého sveta**. Tento počet neustále stúpa a možno konštatovať, že v posledných rokoch sa každoročne zvyšuje o niekoľko služieb.

Z hľadiska kvality bilaterálnych vzťahov a výsledkov spoločných aktivít sa najviac rozvíjala spolupráca s partnerskými službami z krajín EÚ a NATO, počínajúc službami Veľkej Británie, Nemecka, Francúzska a USA a tiež spolupráca s krajinami V4 (Česko, Maďarsko, Poľsko). Vysokú prioritu má tiež spolupráca SIS a balkánskych služieb v súlade so strategickým zameraním služby.

Kľúčovou témou spolupráce na všetkých úrovniach boli možné ohrozenia zo strany medzinárodného terorizmu a radikálneho islamského extrémizmu. K ďalším významným spoločne riešeným problémom patrili otázky spojené s vývojom situácie v krízových oblastiach a regiónoch nestability, prejavy politického extrémizmu, nelegálna migrácia, problematika proliferácie, nelegálneho obchodovania s výrobkami obranného priemyslu, organizovaného zločinu a aktivít cudzích spravodajských služieb.

Dôležitým pilierom **medzinárodnej bilaterálnej spolupráce** SIS je vzájomná výmena analytických informácií a výstupov týkajúca sa všetkých ťažiskových tém. Okrem toho prebieha tiež medzinárodná bilaterálna spolupráca vo viacerých operatívnych oblastiach, spoločných cvičeniach, projektoch a špeciálnych operáciách a taktiež pri príprave právnych stanovísk k otázkam zasielaným partnerskými spravodajskými službami.

Spolupráca SIS s multilaterálnymi zoskupeniami pokračovala v súlade s plánovanými aktivitami a strategickým zameraním služby (výmena informácií prostredníctvom komunikačných systémov, zabezpečovanie účasti expertov na pravidelných odborných multilaterálnych stretnutiach, pracovných skupinách, odborných seminároch, vedenia SIS na zasadnutiach riaditeľov služieb a pod.). Tematicky sa venovala pozornosť boju proti terorizmu, extrémizmu, proliferácii položiek dvojakého použitia, nelegálnemu obchodu s výrobkami obranného priemyslu, nelegálnej migrácii, organizovanému zločinu a aktivitám cudzích spravodajských služieb. Spolupráca bola zameraná aj na monitorovanie vývoja v rizikových a konfliktových regiónoch či vzťahov spravodajských služieb s inštitúciami EÚ.

V roku 2017 sa SIS venovala aj príprave na prevzatie predsedníctva v multilaterálnych platformách v rokoch 2018 a 2019. V rámci tejto prípravy sa uskutočnili viaceré konzultačné stretnutia s partnerskými službami.

4.5 Legislatíva a kontrola

Legislatívna činnosť

SIS na úseku legislatívy spolupracuje s ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy a s inými štátnymi orgánmi.

V roku 2017 **SIS posudzovala 73** návrhov uverejnených na medzirezortné pripomienkové konanie a k desiatim z nich boli za SIS uplatnené pripomienky. Cieľom uplatnených pripomienok bolo upozorniť predkladateľa materiálu na existenciu problémov aplikačnej praxe a vytvoriť právny základ pre riadne a efektívne plnenie zákonných úloh Slovenskej informačnej služby. Časť uplatnených pripomienok bola do dotknutých materiálov zapracovaná.

Medzi legislatívnymi materiálmi, ktoré SIS počas roka 2017 aktívne posudzovala, bol napríklad návrh zákona o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. SIS k predmetnému návrhu zákona uplatnila celkovo sedem zásadných pripomienok.

Kontrolná činnosť

V roku 2017 bola na úseku administratívnej bezpečnosti vykonaná jedna kontrola so zameraním na záznamy o fyzickom zničení utajovaných písomností a administratívnych pomôcok v protokoloch utajovaných písomností a v knihe administratívnych pomôcok a jedna neplánovaná kontrola úplnosti utajovaných písomností, registratúrnych záznamov, administratívnych pomôcok a evidenčných pomôcok

Na úseku bezpečnosti technických prostriedkov boli v roku 2017 vykonané tri kontroly bezpečnosti technických prostriedkov (rozmnožovacích zariadení) určených na spracovávanie utajovaných skutočností. Na úseku fyzickej bezpečnosti a objektovej bezpečnosti bola vykonaná jedna neplánovaná kontrola zameraná na vyhodnotenie spôsobu využívania bezpečnostných úschovných objektov užívaných príslušníkmi Slovenskej informačnej služby z hľadiska efektívnosti a správnosti.

SIS vykonala 20 vnútorných kontrol v základných útvaroch SIS a jednu finančnú kontrolu na mieste podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vnútorné kontroly boli zamerané na preverenie dodržiavania ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov Slovenskej informačnej služby.

Kontroly zamerané na zisťovanie prítomnosti alkoholu v dychu príslušníkov boli vykonávané priebežne počas roka 2017 vo všetkých základných útvaroch Slovenskej informačnej služby. V jednom prípade bolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov, keď bola u príslušníka zistená prítomnosť alkoholu v dychu.

Ostatnými vnútornými kontrolami nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov ani interných predpisov Slovenskej informačnej služby a kontroly boli ukončené záznamom o výsledku vnútornej kontroly. Vykonanou finančnou kontrolou na mieste neboli zistené žiadne nedostatky a kontrola bola ukončená správou o výsledku finančnej kontroly na mieste.

Štátny odborný dozor

Na úseku štátneho odborného dozoru inšpektori a hygienik otvorili celkovo 17 plánovaných dozorov, z toho desať štátnych odborných dozorov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone štátnej služby a bezpečnosti technických zariadení, päť štátnych požiarnych dozorov a dva štátne zdravotné dozory. Na základe výsledkov jednotlivých dozorov inšpektori uložili dve opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Ostatné nedostatky boli odstránené do ukončenia dozorov. Dozormi nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných predpisov, ani interných predpisov Slovenskej informačnej služby.

Na základe rozhodnutia riaditeľa Slovenskej informačnej služby hygienik vykonal hodnotenie zdravotných rizík a kategorizáciu prác v Slovenskej informačnej službe.

5. Správa o činnosti Národného bezpečnostného analytického centra

Národné bezpečnostné analytické centrum (NBAC/centrum) pokračovalo v roku 2017 v plnení úloh v oblasti medzirezortnej informačnej výmeny s cieľom včasného prijímania a realizácie opatrení zameraných na zaistenie bezpečnosti Slovenskej republiky a jej občanov. Sústreďovalo, vyhodnocovalo a zdieľalo informácie o terorizme a o ďalších bezpečnostných incidentoch, udalostiach a javoch so štátnymi orgánmi zastúpenými v centre. Platforma NBAC je stále vo vyššej miere využívaná štátnymi orgánmi ako možnosť na rýchlu informačnú výmenu, ktorá umožňuje fúziu poznatkov a bezprostrednú reakciu rezortov smerujúcu k včasnému prijímaniu efektívnych opatrení v rámci ich kompetenčného zamerania.

Štátne orgány zastúpené v centre venovali v hodnotenom období zvýšenú pozornosť najmä identifikácii a hodnoteniam rizík možného teroristického útoku s dosahom na SR a jej občanov, rizík vyplývajúcich z nárastu legalizácie pobytov štátnych príslušníkov tretích krajín na území SR, legálneho či nelegálneho vstupu rizikových osôb na územie SR, extrémistických a radikálnych prejavov v médiách a na internete a aktivít kyberterorizmu a hacktivismu s dosahom na SR.

Centrum sa podieľalo na plnení úloh zvýšeného monitorovania bezpečnostnej situácie v SR a v zahraničí pri poskytovaní súčinnosti štátnym orgánom SR v súvislosti s posudzovaním bezpečnostného rizika v rozsahu ich právomocí a pri zabezpečovaní organizovania vrcholných politických podujatí, napr. návštevy prezidenta Spolkovej republiky Nemecko a návštevy syna kráľovnej Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska – princa Edwarda, a pri zabezpečovaní iných masových podujatí s medzinárodným významom v SR, napr. počas konaní medzinárodných konferencií Globsec a Slovenské bezpečnostné fórum 2017, počas masových podujatí pri príležitosti výročia SNP a spomienkových cirkevných podujatí, a v zahraničí napr. v súvislosti so stretnutím prezidentov a predsedov parlamentov na Summit G20 v Hamburgu/Nemecko.

V súvislosti s teroristickými útokmi v Belgicku 23. 3. a 20. 6. 2017, vo Švédsku 7. 4. 2017, vo Francúzsku 20. 4. 2017, v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska 3. 6. 2017

a vo Fínsku 18. 8. 2017, ďalej v súvislosti s podozrením prípravy teroristického útoku v bližšie nešpecifikovanej krajine v Európe, v súvislosti s podozreniami na napojenie rizikových osôb na medzinárodné teroristické organizácie, v súvislosti s protestmi proti konaniu Medzinárodnej výstavy obranného a bezpečnostného vybavenia v Londýne/Spojené kráľovstvo a v súvislosti s hrozbou bombového útoku na bližšie nešpecifikované veľvyslanectvo Poľska plnilo centrum úlohy súvisiace s medzinárodnou informačnou výmenou s dôrazom na rýchlosť reakcie na požiadavky zahraničných partnerov.

Centrum pokračovalo v rozvíjaní medzinárodnej spolupráce nadviazaním bilaterálnej spolupráce s nedávno vzniknutým Protiteroristickým informačným a kriminálnym analytickým centrom Maďarska – TIBEK a participáciou na rokovaní neformálneho združenia riaditeľov protiteroristických centier a protiteroristických koordinátorov členských krajín EÚ, Škandinávie, severnej Ameriky a Austrálie – Skupina Madrid.

V roku 2017 sa uskutočnili dve rokovania Rady NBAC, na ktorých bola prerokovaná Správa o činnosti NBAC v roku 2016, zhodnotená bezpečnostná situácia v SR a aktuálnosť stupňa teroristického ohrozenia SR, posúdené riešenie novej dislokácie centra a odporučené tri termíny vykonávania štátnej služby v NBAC v režime, v ktorom je centrum v 24-hodinovej prevádzke. Na rokovaní dňa 23. 8. 2017 Rada NBAC odporučila podpredsedovi vlády a ministrovi vnútra zvýšiť aktuálny nízky stupeň teroristického ohrozenia SR na zvýšený. Vzhľadom na potrebu zabezpečenia kontinuálnej výmeny informácií o vývoji bezpečnostných hrozieb plnilo centrum počas roku 2017 úlohy v 24-hodinovej prevádzke celkovo 22 dní.

Taktiež sa aktívne podieľalo na príprave podkladov do správy Národné hodnotenie rizika, ktorá je celonárodným hodnotením zraniteľnosti SR proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a bude východiskovým bodom pre 5. kolo hodnotenia stáleho monitorovacieho orgánu Rady Európy – Moneyval v roku 2019.

Po pozitívnych štvorročných skúsenostiach centrum štandardne pokračovalo vo využití odborného potenciálu, ktorým sa jednotlivé rezorty podieľajú na plnení úloh centra, v organizovaní odborných prednášok pre zamestnancov štátnej správy. Prednášky boli tematicky zamerané na stav kybernetickej bezpečnosti v SR, kompetencie a postupy Finančnej správy pri prepúšťaní rizikových tovarov do colných režimov, činnosť a úlohy tímu pre integráciu síl NATO v SR, diaľkovo riadené prostriedky a ich možné zneužitie na teroristickú činnosť alebo inú nezákonnú činnosť a na aktivity a pôsobenie Ruska na Blízkom východe.

NBAC vykonalo na viacerých pracoviskách štátnych orgánov tematické školenia zamerané na objasnenie úloh a poslanie NBAC a na zvýšenie povedomia v oblasti potreby zintenzívňovania medzirezortnej spolupráce štátnych orgánov SR.

Centrum sa zúčastnilo na neformálnom procese posudzovania ďalšieho rozširovania úloh NBAC napr. v oblasti medzirezortnej spolupráce pri vyhodnocovaní dosahov hybridných hrozieb na SR alebo na partnerov SR v EÚ a NATO.

Vzhľadom na potrebu aktívne reagovať na neustále sa meniaci vývoj v oblasti bezpečnosti, narastajúce nároky na plnenie úloh centra a potrebu ďalej štandardizovať činnosť centra,

Slovenská informačná služba pokračovala v personálnom posilňovaní centra. V súvislosti s rozširovaním pracoviska centra boli vykonané kroky k zabezpečeniu nových adekvátnych priestorov, v ktorých by centrum mohlo plniť svoje úlohy v potrebnom rozsahu a kvalite.

6. Záver

SIS v roku 2017 v rozsahu svojej pôsobnosti a v rámci svojich oprávnení v zmysle zákona č. 46/1993 Z. z. aktívne plnila úlohy zamerané na získavanie, sústreďovanie, vyhodnocovanie informácií, ktoré poskytovala zákonom ustanoveným príjemcom.

* * * * *

Zdroj: <http://www.sis.gov.sk/pre-vas/sprava-o-cinnosti.html>